

TÜRKDÜLİ

5 Birincikânun Salı 1939

GÜNLÜK SİYASİ GAZETE

On dördüncü yıl: 2547

İSVEÇ ENDİŞE İÇİNDE

Kara, Hava, Deniz Ordu- larının izinleri Kesildi

Gotland Adasındaki Kuvvetler Takviye Olundu.

Başvekilimiz Zonguldakta

Kömür havzasının devletleştirilmesi için icabeden lâyhalar kısa bir za- manda meclise sevkolunacak.

Ankara, 4 [Hususi] —
Zonguldakta bulunan Baş
vekil Refik Saydam tetkik
lerine devam ederek ame-
le merkezini gezmiş, öğle-
den sonra Vilâyet maka-
mında meşgul olmuşlardır.

Refik Saydam Anadolu
ajansı muhabirine beyanat-
ta bulunarak, Karabükteki
ağır sanayi tesisi atını gör-
düğü, fakat bazı hususların
temini maksadile tedbirler
alınması lâzım geldiğini ve
bunun için Ankarada çalı-
şacağını söylemişlerdir. Baş-
vekilimiz, Zonguldak kömür
havzasında bahsederek, kö-
mür havzasının devletleştiri-
lmesi lâzım geldiğine ka-
naat hasıl ettiğini, ame-
le işleri ve işletme üzerinde
tetkiklerde bulduklarını,
İktisat Vekilinin yanında
icabeden lâyhaları meclise
vereceğini ve bu içtima
devresinde müzakere oluna-
cağını beyan buyurmuşlar-
dır.

Ankara, 4 [Hususi] —
Büyük Millet Meclisi, bugün
öğleden sonra, Rafet Canı-

Başvekilimiz Dr. Refik Saydam
tezin riyasetinde toplanmış
tır.

Meclis salı günü tekrar
taplanacaktır.

ALMAN

Mallarına karşı

İngiliz-Fransız abluka- kası dün gece başladı

Paris, 4 [Radyo] — Al-
manların büyük keşif taya-
releri Belçika üzerinden ge-
çerek Fransanın şimalinde
ve şimali şarkisinde uçuşlar
yapmıştır.

Londra, 4 [Radyo] — Esir
edilen bir Alman tahtelba-
hiringinin zabitan ve tayfaları bu-
[Sonu üçüncü sayfada]

Londra, 4 [Radyo] — İs-
veç hükümeti, Finlândiya
tarafından Rusyaya anla-
şma teklif ettiği şu anda Al-
manyanın İsveçe karşı va-
ziyeti birden bire değişmiş-
tir.

Almanlar bu sefer İsveç
Hariciye Nazırı Sandelere hü-
cum etmektedir. İsveç hü-
kümeti, büyüyen Alman ve
Rus tehlikesi karşısında ka-
ra, hava, deniz erlerinin
izinlerini durdurmuş Got-
land arasındaki kuvvetleri
ni takviye etmiştir.

Dün gece Kopenhag so-
kaklarında 3 bin danimar-
kalı talebe Ruslar aleyhine
nümâyişler yapmışlardır.

1940 Olimpiyatları yapılmıyacak

Brüksel, 4 [A.A.] —
Olimpiyat oyunlarının bey-
nelmîlel komitesi reisi Kom-
de Baillelatam 1940 olim-
piyat oyunlarının yapılmıya-
cağını ilân etmektedir.

KARELLİDE ŞİDDETLİ MUHAREBELER OLUYOR

BAZI CEPHELERDE FINLİLER MUNTAZAMAN GERİ ÇEKİLİYOR

Sovyetler, Milletler Cemiyeti Toplantılarına İştirak Etmeyecek mi?

— Yazısı üçüncü sayfada —

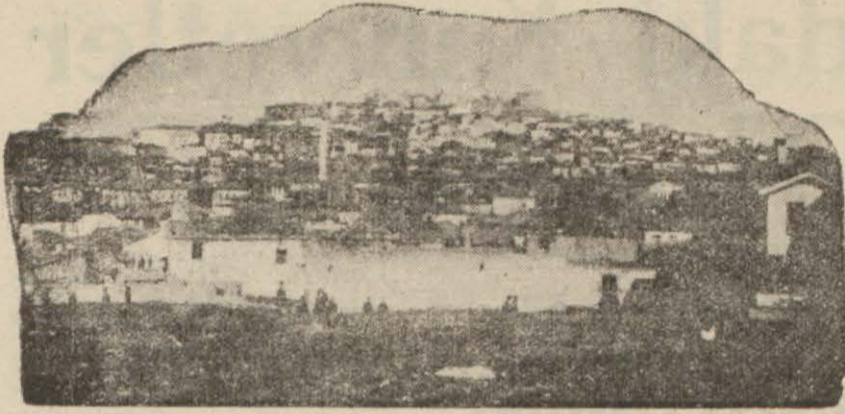
ŞEHİR HABERLERİ

İlerliyen bir kazamız:

Dursunbey

Kazada yeniden dört kereste fabrikası daha kurulacak.

Encümen azalarile çıkan bir ihtilâftan dolayı belediye reisi istifa etti.

Dursunbeyden bir manzara

Dursunbey, [Hususi] — Kazamızın belediye reisi Ârif Oral, encümen azaları ile aralarında çıkan bir ihtilâftan dolayı istifa etmiştir. Yeni belediye intihabına kadar azadan Abdullah Köse vekâleten reislik vazifesini deruhde edecektir. Belediye içtimalarına iştirak etmeyen bir kısım aza da müstafi addedilmişlerdir.

Kereste fabrikası yakında işlemeğe başlayacak

Devlet orman işletmesi tarafından Dursunbeyde kurulmakta olan kereste fabrikasının binası ikmal edilmiş ve fabrika aksamı gelmiştir. Yakında montajı yapıp yerlerine konacak olan makinaların bir aya kadar faaliyete geçeceği ümit edilmektedir.

Devlet bütçesile kurulan bu fabrikadan başka tanınmış sermayedarlar tarafından da dört kereste fabrikasının kurulacağı söylenmektedir. Şimdi Dursunbeyde büyük bir sınaî faaliyeti göze çarpmaktadır. Beş fabrikanın faaliyete geçtiği gün, Dursunbeyin iktisadî

veçesi bambaşka bir durum arzedecektir.

Kömür buhranı devam ediyor. Odun çok fiatlı

Vilâyetin en mürtefi yerinde ve Alaçam ormanlarının içinde oturan Dursunbey halkı, odun ve kömür yüzünden oldukça büyük bir sıkıntı çekmektedir. Filhakika işletme, bir kaç köyümüze odun tezkeresi verdiği gibi kendisi de müzayedeye ile bu ihtiyacı karşılamaya çalışıyor. Fakat eskiden 15 - 20 kuruşa alınan bir merkep odun yükü, bugün köylüler tarafından 35 - 40 kuruşa çıkarılmıştır. Verdikleri resim ile koydukları zam arasında kıyas kabul etmiyecek kadar bir ihtikâr vardır. Halkın ucuz odun almasını ve meyve ağaçlarına el uzatmamasını temin için bu ihtikârın önüne geçilmesi beklenmektedir. İşletmenin, fiatları nisbeten daha müsaittir. Kentalini 50 kuruştan revir önünde teslimini müzayedeye koyuyor. Fakat orada da odun kalmadı. Çünkü yollar çamur olduğundan kamyonlar işlemedi.

Kömür işine gelince; se nelerdenberi Dursunbeylile-

Halkevimizde

Akşam istifadeli filimler gösterildi. Bir de konferans verildi.

Yakında konferanslara da başlanacak.

Halkevi Köycülük şubesi tarafından akşam şap hastalığı ve haydutlar adası isimli faydalı filimler köylüye gösterilmiş ve baytar müdürü Selim Yağın tarafından kayet istifadeli bir konferans verilmiştir.

Bu münasebetle Halkevi salonu akşam hıncıncı köylülerimizle dolu idi. Seyirciler arasında dört yüz erkek, 150 kadar da kadın mevcuttu.

Haydutlar adası adlı film

Kadına tabanca çekmiş

İnönü mahallesinden 19 yaşlarındaki Ahmet, evlerine gelen komşusu Mehmet karısı Nezakete tabanca çekerek tehdit ettiği iddia ve şikâyet olduğundan suçlu yakalanarak adliyeye verilmiştir.

rin hasret kaldığı bu mu barek nesne.. Nihayet kendini işletme binası önünde gösterdi. Üç partide müzayedeye konulan 3 tonluk kömürden, 2 tonu bir tucara ve bir tonu da bir memura nasip oldu. Küçük partiler halinde müzayedeye çıkarılacağını ümit ederek işletme önüne yığılan halk asgarî 500 kiloluk partiler karşısında ellerini uğuşturarak geri döndü. Şimdi ümitle bekliyor (yollar açılır, belki yine kömür gelir, küçük partiler halinde müzayedeye konulur ve zarurî bir ihtiyaç olduğu paralı kimselerce teemmül edilerek ticaret zihniyeti ile müzayedeye girilmezse bu suretle orada, bir parça kömür almak imkânını bulacağız.) Bu hepimiz için bir temennidir.

yarın akşam şehir halkına da gösterilecektir.

Halkevinin kış faaliyeti.

Halkevimizde kış ayları zarfında her yıl verilmekte olan konferanslara yakında başlanacaktır. Konferans verilmeleri arzu olunan zevata tezkereler yazılacaktır.

Bu hafta pazar günü öğleden sonra konferans mevezularını ve günlerini tesbit etmek üzere muallimlerin işbirliğiyle bir toplantı yapılmıştır.

Sındırgıda TÜTÜN

Piyasası dün açıldı.

Sındırgı, [Hususi] — Hükmümetin emrile, Egenin tütün yetiştiren mıntakaların da olduğu gibi, kazamızda da dün tütün piyasası açılmıştır.

Kazamıza hariçten birçok ecnebi ve yerli firmaları temsil eden tütün alıcıları gelmişti. Diğer senelere nazaran fiatlar biraz yüksekti. Bu yüzden, tüccarlar, satıcıdan ucuz fiatla tütün almak istemişlerse de, hükümet buna mani olmuştur.

Dünkü tütün piyasası 120 kuruştan açılmıştır.

Bir çocuğun yaramazlığı.

Ege mahallesinden 12 yaşlarında küçük bir çocuk, kuzu döğüşürmek yüzünden aynı mahallede oturan 55 yaşlarındaki Habibeyi taş atmak suretile ayağından yaraladığı şikâyet olduğundan tahkikata başlanmıştır.

ALMAN

Ballarına karşı ablu-
dün gece başladı.

[Baş tarafı birinci sayfada]
İskoçyaya gün
Tayfalar zabitan halle-
den pek memnundu. İn-
deniz askerleri tarafın-
sahilden ayrılırken al-
lanmışlardır.

Londra, 4 [Radyo] — İn-
amirallığının neşrettiği
tebliğe nazaran, tahtel-
bahir ve mayin harbi neti-
sinde geçen hafta İngilte-
23 bin tonluk 6 gemi,
tarafı 31 bin tonluk 6
gemi kaybetmişlerdir.

Mayin harbine rağmen
geçen ay zarfında Eylülde
azaran üçte bir kayıp var-
tır. Bu da gösterirki Alman
mayin ve tahtelbahir harbi
beklenen neticeyi vermemiş-
tir.

Londra, 4 [Radyo] — 171
bin ton 31 Alman vapuru
edilmiş veya mürette-
batı tarafından yakalanma-
mak için batırılmıştır.

Halen 144 Alman, İngil-
ere üsera kamplarındadır.

Londra, 4 [Radyo] —
Bir İngiliz tayare filosu ta-
rafından Hebigoland Alman
bahrî üssüne yapılan taar-
ruz hakkında mütemmim
mahûmat şudur:

Alman üssüne yapılan
hava taarruzu esnasında sis-
vardı. İngiliz tayyareleri, 2
Alman krovazörü ile 6 - 7
desturiyerin bulunduğu ise
aldırmışlar krovazörlerden
biri ile diğer gemilere isa-
bet vaki olmuştur.

Tayareler fotoğraflar da
ekmeğe muvaffak olmuş-
ardır. Zarar resimlerden
mıslacaktır.

Karellide şiddetli muharebeler oluyor

Bazı cephelerde Finliler munta-
zaman geri çekiliyor.

Londra, 4 [Radyo] — Sov-
yetlerin Finlândiyaya karşı
tahşidatı devam etmektedir.
Şiddetli bir taarruz beklen-
mekte ise de, Finliler ürk
müş değildir. Finlândiya or-
duları baş kumandanı Man-
derheim zabıtana söylediği
nutukta demiştir ki:

«Finlândiya herşeyini ka-
yıp edebilir, şerefini asla!»

Helsinki, 4 [Radyo] —
Finlândiya Moskovaya yeni
teklifler yaparak muslihane
bir hal yolu aramağı iste-
miştir. Rusyadaki İsveç el-
çisine Finlândiya hükûmeti
tavassut teşebbüsünde bu-
lunması için ricada bulun-
muştur.

Londra, 4 [Radyo] — Dün-
geceki Finlândiyada neşro-
lunan tebliğe nazaran, cep-
hedeki kar, harekâta mani
olmaktadır. Faaliyet yalnız
Ladoga gölü civarında keş-
folmuştur.

Sovyet kıtaları donmuş
gölü geçmekte güçlük çek-
mişlerdir. Gölün birçok nok-
talarında buzlar kırılmış ve
kazaya uğrayanlar olmuş-
tur.

Londra, 4 [Radyo] — Roy-
terin bildirdiğine göre, Hel-
sinki boşaltılmaktadır. 16
yaşından aşağı çocukların
emin yerlere gönderilmesine
devam etmektedir. Vipuri-
de de vaziyet aynıdır. So-
kaklar, eşyasile kaçmış is-
teyen halkla doludur. Her
taraf donmuştur.

Londra, 4 [Radyo] — Bu
yıl Edebiyat nobel mükâfa-
tını kazanan Sılampa nın
evi bombalarla yıkılmıştır.

Londra, 4 [Radyo] —
Karelli de şiddetli muhare-
beler vuku bulmaktadır.

Yerin karla kapalı olma-
sı Finlilerin kar altına ma-
yın koymaları için işe ya-
ramaktadır.

Londra, 4 [Radyo] —
Şimdiye kadar Finliler ta-
rafından 300 Rus vurulmuş,
700 esir alınmıştır.

Helsinki, 4 [Radyo] —
Finlândiyanın İtalyaya is-
marladığı bombardıman ta-
yarelerinden 15'şi gelmiştir.

Paris, 4 [Radyo] — Fin-
lândiyalılar Leningradın önü-
nü mayinle kapamışlardır.
Bunun için Rus donanması
Baltıkta kalmıştırki bu
Finlândiyalılar için bir şans-
tır.

Finlândiya denizaltıları
Baltıkta seferber bir halde
dir.

Londra, 4 [Radyo] Rus-
lar, Finlândiyalıların hare-
kâtını kırabilmek için ge-
niş askerî harekâta bulu-
nacaktırlar.

Yakında şiddetli bir Rus
taarruzu beklenmektedir.

Londra, 4 [Radyo] —
12 Sovyet filosu İmatrada
Finliler tarafından imha
edilmiştir. Finlândiya ba-
taryaları on bir tayaresi dü-
şürülmüş, on biride yere in-
dirilmiştir.

Londra, 4 [Radyo] —
Finlândiya murahhası dün
Cemiyeti akvama bir nota
vererek, Rus tecavüzünü an-
latmıştır. Bu notada asam-
ble ve konseyin toplanması
istenmektedir.

Milletler Cemiyeti conse-
yi 9 Kânunevvel cumartesi
ve pazartesi günü içtima
edecektir. asabmle 18 zine
toplancaktır.

Amerika tayare ve silâh
fabrikaları Ruzveltin arzu

Birbirlerini yarala-
mışlar.

Sakarya mahallesinden
14 yaşlarında Hüseyin ile
Gündoğan mahallesinden
aynı yaşta Hasan adındaki
çocuklar, mahallede kavga
ya başlamışlar ve yanların-
da taşıdıkları çakırlarla bir-
birlerini hafif surette yara-
ladıklarından her ikisi ya-
kalanarak adliyeye verilmiş-
tir.

Kumar oynarken ya-
kalanmışlar.

Yeşilli camii yanında kah-
vecilik yapan Haşim ve or-
tağı Necip, menfaati muka-
bilinde Umurbey mahalle-
sinden Yusuf, Ayvalıklı Mus-
tafa ve İstanbullu Ârif is-
mindeki şahıslara kumar oy-
nadıkları görülerek suçlular
yakalanmış ve paralarile bir-
likte adliyeye teslim edil-
mişlerdir.

suna uyarak Rusyaya silâh
vermemeye karar vermişler-
dir.

Paris, 4 [Radyo] — 4
Rus piyade bölüğü Finliler
tarafından imha edilmiştir.

Paris, 4 [Radyo] — Ka-
relli de savaş çetindir. Fin-
liler karış karış müdafaada
bulunarak geri çekilmişler-
dir.

Londra, 4 [Radyo] —
Rusyanın Milletler Cemiyeti
azası Maiskinin toplantıya
iştirak etmeyeceği tahmin
ediliyor.

Yine zanolunduğuna gö-
re, Rusya Milletler Cemiy-
tinden çekilecektir.

HOTOŞLAR KÖYÜ

Genç ve çalışkan muhtarlarının
gösterdiği faaliyetKöyde gece dersleri verilmekte civar köy-
lere bağlanan yollar yapılmaktadır.

Hotoşlar, [Hususî] — Kö-
ye Ali Can isminde çok ça-
lışkan bir gencin muhtar in-
tihabı üzere derhal köylü-
nün ihtiyaçları diziyeye kona-
rak çok faydeli işler görül-
müştür.

Mektep inşası

Köye bir eğitim gelme-
si üzerine, esaslı bir mektep
yapılıncaya kadar cami ya-

nında oda olarak kullanı-
lan bina, köylü tarafından
tevsî edilmiş ve çocuk
okuyacak bir şekilde ıslâh
olunmuş ve sıralar sipariş
edilmiştir. Tedrisata elli ço-
cuk başlamıştır.

Tarlaları tahrib eden Simav
çayına kaydırma yapıldı
Köylünün her sene birçok
[Lütfen sayfayı çeviriniz]

TÜRKDİLİ

Günlük siyasî gazete

Sahibi: Balıkesir mebusu

HAYRETTİN KARAN

Neşriyat müdürü

FUAT BİL'AL

Yıllığı: 800, altı aylığı 400 kr.

Sayısı (3) kuruştur.

Adres: Balıkesir Türkdili

**Inhisarların nefis 80 derece karanti kolanyaları gelmiştir. $\frac{1}{2}$ lit-
relik şişeleri 100 kuruştur. Toptancılara ayrıca iskonto yapılır.**

**İNHİSAR KOLANYA BAYİİ
KADRİ ALBAYRAK TUHAFİYEÇİ**

merzuatını telef eden Simav çayının tarlalara tesadüf eden kısmına, köylünün gayretile kaydırma yapılmış ve retile senelerden beri su basmakta olan birçok erazi kurtarılmıştır.

Telefon hattı

Osmaniye Santrahna ev velce bağlı buluna ve mu haberede birçok zorluk çekilen telefon hattı, doğrudan doğruya Kepsüt nahiye merkezine yeniden çekilmek suretile bu işte ikmal edilmiştir.

Köy tarlası halk tarafından sürülmüş, bir kısmı ekilmiş bir kısmı da ekilmek üzeredir. Köy varidatı tez yit edilmiş şimdiye kadar hiç bir varidat

temin edilemeyen köyün merasından bir kısmı Kepsüt koyuncularına [90] liraya otlakıyesi verilmiş bu suretle köye bir varidat temin olunmuştur.

Gece dersi

Köylünün hepsinin yazı okuup öğrenmesini temin maksadile gece kursları açılmış ve dershaneye ufak kıtada bir lüks alınmış ve halk çok hevesle gece kurslarına devam başlamıştır. Az zamanda herkes okuma yazmayı öğrenecektir.

Yol faaliyeti

Köylü tohumlarını bitirdikten sonra köyün Kepsüt de kadar olan yolunu tamir muhtaç yerlerinin de tamir edilmesini karar altına almıştır.

Balıkesir Memleket Hastahanesi

Baştabibliğinden:

1 — Açık eksiltmeye konulduğu halde istekli çıkmadığı için on gün müddetle temdit edilen iş Balıkesir memleket hastahanesi su yolları için demir boru ferşiyat ve hafriyatı olup keşif bedeli 999 lira 90 kuruş ve muvakkat teminatı 75 liradır.

2 — İhale 7/12/939 tarihine raslayan perşembe günü saat 15 de vilâyet makamında müteşekkil daimi encümen huzurunda yapılacaktır.

3 — İstekliler yukarıda yazılı gün ve saatte muvakkat teminatlarını yatırdıklarına dair makbuz veya banka mektubu ile encümeni daimiye ve keşfini görmek isteyenlerin Balıkesir memleket hastahanesine müracaatları.

4 — İsteklilerin bu işlerle uğraştıklarına dair Balıkesir nafia müdürlüğünden ihaleden lâakal sekiz gün evvel almış oldukları ehliyet vesikasını ibraz etmeleri şarttır.

Balıkesir Askerî Satın

Alma Komisyonundan:

Kor birlikleri için sekiz binek, on yük hayvanı bir çift araba hayvanı pazarlıkla satın alınacaktır. Hayvan sahiplerinin her gün satın alma komisyonuna müracaat etmeleri ilân olunur.

3 - 1 - 387

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan:

Bin ilâ beş bin arka çantası ile bir okadar palaska takımının dikim işi pazarlıkla ihale edilecektir. Taliblerin münakasa günü 9/12/9399 cumartesi günü Balıkesir askerî satın alma komisyonuna müracaatları ilân olunur.

2 - 1 - 388

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Askerî ihtiyacı olan 309 ton kuru ota teklif edilen fiat pahalı görüldüğünden tekrar pazarlıkla bir ay içinde alınacaktır.

2 — Eksilmesi 21/12/939 günü saat 11 de Edremitte askerî satın alma komisyonu binasında olacaktır.

3 — Muhammen bedeli (10815) liradır. Muvakkat teminatı (811) lira (125) kuruştur.

4 — Şartlarını görmek isteyenler hergün iş saatinde Edremit satınalma komisyonuna müracaat etsinler

4-1-389

Balıkesir Askerî Satın Alma Komisyonundan:

1 — Askerî ihtiyacı için 500 adet tevhit semeri kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Zuhur edecek talip ve fiatlara göre bu işin tamamının Balıkesir, Bursa veyahut Edremitte yaptırılması veyahut bu üç yere taksim şartnamesi icabındandır.

3 — Muhammen bedeli 12.000 lira olup muvakkat teminatı 900 liradır

4 — Şartnameyi görmek isteyenler her gün Balıkesir satın alma komisyonunda görülebilir.

5 — Taliplerin bu işe girebilmek için bizzat yaptıkları birer tevhit semeri nümunelerinde muvaffak olanların münakasaya iştirak ve kanunun 2-3 maddesindeki vesayıklarile ve muvakkat teminatlarını havi teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyonuna makbuz mukabili teslim etmeleri.

6 — İhalesi 16/12/939 cumartesi günü saat 11 de Balıkesir kor satın alma komisyonunda yapılacaktır.

4 - 1 - 385

TÜRKDİLİ MATBAASI

Vilâyet matbaası, Türkdili matbaası adı altında gazetemizin idaresinde faaliyete geçmiştir.

14 Seneden beri muntazaman çıkan ve karilerine hizmet eden « TÜRKDİLİ » gazetesi bu suretle daha geniş bir şekilde çalışmaya başlıyor:

TÜRKDİLİ MATBAASI

Ucuz, temiz ve süratle herkesin ihtiyaçlarına cevap verecek, herkesi memnun edecek bir şekilde kurulmuştur.

TÜRKDİLİ MATBAASI

Her yerden sipariş kabul eder ve istenildiği şekilde hazırlar.

DİKKAT: Matbaa işleriyle alakadar her türlü muhaberât için şu adrese müracaat edilmelidir:

Türkdili matbaası - Balıkesir

Basıldığı yer: Türkdili matbaası—Balıkesir